

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 4

Hoạt động A: *Nghiên cứu các thông tin dưới đây, và trả lời các câu hỏi dưới đây.*

Ốc nhồi (*Pila conica*) sống phổ biến ở khắp Việt Nam. Ốc bươu vàng (*Pomacea canaliculata*) có nguồn gốc Trung và Nam Mỹ được du nhập vào Việt Nam trong những năm 1985 – 1988. Ốc bươu vàng thích ứng với môi trường sống mới dễ dàng và phát triển mạnh, sinh sản nhanh, giành lấy thức ăn và những nơi ở tốt, làm cho nơi ở của ốc nhồi phải thu hẹp lại. Mặt khác, ốc bươu vàng phàm ăn và thường phá hoại lúa, nhất là giai đoạn lúa non.

1. Ốc nhồi và ốc bươu vàng, loài nào là loài bản địa, loài nào là loài ngoại lai?
2. Mối quan hệ giữa ốc nhồi và ốc bươu vàng là gì?
3. Ốc bươu vàng ảnh hưởng như thế nào đối với sự cân bằng sinh học và đa dạng loài của quần xã đồng lúa?
4. Vì sao ốc bươu vàng có thể gây ảnh hưởng lớn như vậy đối với quần xã đồng lúa?
5. Từ các thông tin đã tìm hiểu được, em hãy khái quát ảnh hưởng của việc nhập cảnh các loài ngoại lai đối với quần xã sinh vật. Từ đó, đề xuất các biện pháp bảo vệ quần xã sinh vật.

Hoạt động B: *Nghiên cứu các thông tin dưới đây, và trả lời các câu hỏi dưới đây.*

Nghiên cứu về sự thay đổi đa dạng cây gỗ trước và sau khai thác cho kiểu rừng lá rộng thường xanh ở khu vực Tây Nguyên của Nguyễn Quốc Phương, trong giai đoạn từ 2013 đến 2016, có kết quả như sau:

<i>Tiêu chí</i>	Trước khai thác	Sau khai thác
<i>Mật độ cây gỗ</i>	482	31
<i>Số loài cây gỗ</i>	360	29

1. Nhận xét về đa dạng loài gỗ trước và sau khai thác rừng.

2. Em hãy dự đoán kết quả về đa dạng động vật rừng trước và sau khai thác. Giải thích quan điểm của em.

3. Nếu xảy ra hiện tượng khai thác hết loài thông tre (một loài gỗ quý) ở ở khu vực Tây Nguyên thì sẽ ảnh hưởng như thế nào đến đa dạng sinh học của quần xã này?

Gợi ý:

- Nếu thông tre biến mất, các loài sử dụng thông tre làm thức ăn và nơi ở sẽ chịu ảnh hưởng như thế nào?
- Các loài đó có ảnh hưởng đến những loài khác hay không? Tác động như thế nào?
- Từ những dẫn chứng đó, hãy kết luận về đa dạng sinh học của quần xã nếu thông tre biến mất.

4. Từ các thông tin đã tìm hiểu được, em hãy khái quát ảnh hưởng của việc khai thác quá mức một sinh vật đối với quần xã sinh vật. Từ đó, đề xuất các biện pháp bảo vệ quần xã sinh vật.

Hoạt động C: *Nghiên cứu các thông tin dưới đây và trả lời các câu hỏi dưới đây.*

Vườn quốc gia Tràm Chim thuộc tỉnh Đồng Tháp là một khu đất ngập nước, được xếp trong hệ thống rừng đặc dụng của Việt Nam. Nơi đây có nhiều loài chim quý, đặc biệt là sếu đầu đỏ, một loài chim cực kỳ quý hiếm, có tên trong sách đỏ. Nhờ khai thác lợi thế thiên nhiên một cách bền vững trong công tác bảo tồn, vườn quốc gia Tràm Chim đã và đang ngày càng hấp dẫn du khách gần xa, bởi vẻ đẹp riêng có và nhiều hoạt động lý thú như: đi xuống ngoạn cảnh, thu hoạch lúa trời, tham quan khu vực chim tập trung sinh sản, ngắm sếu đầu đỏ, xem các loài thú, câu cá, cắm trại, ...

1. Hãy đánh giá tác động tích cực và tiêu cực của các hoạt động du lịch đối với các loài thuộc quần xã và tác động chung đối với đa dạng sinh học của quần xã Vườn quốc gia Tràm Chim.
2. Từ những nhận định ở bài tập 1, hãy đề xuất các biện pháp bảo vệ quần xã sinh vật.